

neopatrnou jízdou automobilu, patřícího žalovanému, přivodil těžké zranění žalobcovo, a když je dále zjištěno, že stalo se tak při výkonu služby pro žalovaného jako vlastníka silostroje, jsou již tím splněny předpoklady pro ručení žalovaného za ono prokázané zavinění řidičovo a za škodu z toho vzešlou dle §u 8 zák. autom. Nebylo proto třeba, by žalobce dokazoval kromě toho ještě nějaké vlastní subjektivní zavinění žalovaného, zejména vinu ve výběru, jak miní odvolatel, a nebylo vůbec třeba, zabývat se otázkou, zda je K. řidičem způsobilým čili nic.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po stránce právního posouzení věci shledává dovolací soud výklad ustanovení §u 8 autom. zákona, jaký mu dává soud odvolací, správným. Z doslovu tohoto zákonného ustanovení vysvitá, že zavedeno jest zde ručení majitele automobilu za zavinění třetí osoby bez ohledu na to, zda lze mu vyčítati vinu ve výběru čili nic. Soud odvolací správně uvedl, proč zákonodárce u automobilů toto ručení za cizí zavinění pro majitele automobilu ustanovil, a soud dovolací těmito vývodům soudu odvolacího plně se připojuje. Co dovolatel ohledně výkladu §u 8 automobilového zákona v dovolání uvádí, není způsobilým, aby jasné toto ustanovení o ručení majitele automobilu za zavinění šoféra (osoby třetí) vyvrátilo. Nárok žalobce opírá se o ustanovení §u 1325 a 1326 obč. zák., které sám automobilový zákon v §u 1 při poškození tělesném cituje, a tvrzení dovolatelovo, že majitel automobilu ručí za škodu dle občanského zákona jen tehdy, když ho stihá zavinění ve výběru ve smyslu §u 1315 obč. zák., nenalézá ve znění §u 8 automobilového zákona opory. Promlčení šestiměsíční a čtyřnedělní propadná lhůta §u 6 zák. aut. vztahují se jen na nároky, opírající se o § 1, 2 a 3 autom. zákona, nikoli však pro nároky podle §u 8 tohoto zákona a jest proto nerozhodno, zda žalobce se svou žalobou, kdyby ji opíral o ustanovení §u 1, 2 a 3 aut. zák., byl by vyloučen, neboť toto propadnutí a promlčení podle §u 6 autom. zák. jeho nároku, opírajícímu se o § 8 aut. zák., škoditi nemůže. Není proto správným tvrzení dovolatelovo, že jako vlastník auta ručil jen potud za vinu osoby třetí, pokud proti němu nebyl nárok na náhradu škody ve smyslu §u 6 aut. zák. promlčen, po tomto promlčení že však ručí za třetí osobu jen potud, pokud mu obč. zák. v §u 1315 toto ručení ukládá, neboť dle jasného doslovu §u 8 aut. zák. ručí dovolatel jako majitel auta za zavinění třetího až do promlčení tříletého, bez ohledu na to, zdali ho stihá také vina na výběru čili nic.

Čís. 3410.

Jde o obchod fixní, bylo-li smluveno složení cizí valuty v určitý den s tím, že by ten, pro něhož měla býti složena »jinak na ni nereflektoval«. Lhostejno, že omyl, jenž způsobil opožděné složení valuty, nezavinil přímo skladatel.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, Rv I 1046/23.)

Žalovaná agrární banka československá koupila dne 24. října 1920 od žalující bankovní společnosti 2,000.000 Krak. za 411.522 Kč 64 h s výhradou, že valuta bude složena u vídeňské filiálky Živnostenské banky nejpozději do 29. října 1920 s tím, že by žalovaná jinak na ni ne-reflektovala. Koupených 2,000.000 Krak. bylo sice dne 29. října 1920 na ujednaném místě uloženo, ale omylem pro Moravskou agrární banku. Žalovaná pro nedodání včas obchod stornovala. Žaloba na zaplacení 411.522 Kč 64 h byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Odvolací soud, převzav zjištění soudu procesního, dospěl z nich ke skutkovému závěru, že žalovaná banka smlouvou ze dne 24. října 1920 koupila prostřednictvím Rudolfa T-a od žalující firmy 2,000.000 Krak. za 411.522 Kč 64 h (a 997 Kč 36 h) s výhradou, že valuta složena bude pro žalovanou banku firmou K. ve Vídni u Živnostenské banky, filiálky ve Vídni nejpozději do 29. října 1920, ježto by jinak žalovaná na ni ne-reflektovala, kdežto protihodnota měla býti dle dalšího ujednání ze dne 25. října 1920 žalovanou bankou složena teprve tehdy, až obdrží zprávu o složení korun rakouských. Správným jest právní názor odvolacího soudu, že výhradu složení ukoupené valuty dnem 29. října 1920 se sankcí »že by žalovaná jinak na ni ne-reflektovala« pokládati jest za podstatnou podmínku smlouvy v ten rozum, že pozdější plnění nemá býti pokládáno za splnění smlouvy, že tedy jde o obchod fixní ve smyslu čl. 357 obch. zák. Bylo také zjištěno, že stanovení konečného dne splatnosti s řečeným účinkem nebylo nikterak nahodilým, nýbrž že základem jeho byl závazek žalované banky, by svému komitentu do téhož dne s tímž účinkem valutu onu ve Vídni opatřila, což právě nasvědčuje tomu, že vůle žalované strany nesla se k tomu, že jen včasné plnění pokládati jest za splnění smlouvy. Nesporno jest, že firma K. sice ony 2,000.000 Krak. dne 29. října 1920 u Živnostenské banky filiálky ve Vídni složila, ne však pro žalovanou, nýbrž omylem pro Moravskou agrární banku, a že teprve dne 6. listopadu 1920 omyl tento byl napraven, o čemž žalovaná teprve dopisem ze dne 10. listopadu 1920 byla zpravena. Nebylo tudíž vyhověno podstatné podmínce včasného plnění, neboť 2,000.000 Krak. dne 29. října 1920 pro žalovanou u Živnostenské banky filiálky ve Vídni složeny nebyly, takže jimi toho dne disponovati nemohla. Nerozhodno jest, že omyl onen nezavinila přímo žalobkyně, nýbrž firma K. & Co., neboť zodpovědnost spadá i v tom případě na žalobkyni, jež oproti žalované vzala na se závazek, že zmíněná částka včas bude složena.

Čís. 3411.

Vrácení služného, jež prý neprávem vyplatil svému úředníku, nemůže se stát domáhati na soudě.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1924, Rv I 1409/23.)